

Argumentari sobre el Decret llei 12/2025, de 3 de juny, per augmentar la resiliència del subministrament elèctric a Catalunya

18 de juliol de 2025

La urgència del desplegament de les renovables a Catalunya

El nostre país afronta una emergència climàtica cada cop més evident, com fan palès les onades de calor, els fenòmens meteorològics extrems o els recents incendis de sisena generació que posen en risc la salut, l'economia i els ecosistemes. **La descarbonització del sistema energètic mitjançant un desplegament urgent de les energies renovables és, per tant, imprescindible i inajornable.** Tanmateix, cal rebutjar la falsa dicotomia segons la qual accelerar la transició energètica ha de significar sacrificar el territori, la biodiversitat i el dret a decidir de les comunitats locals sobre el seu futur.

Cal apostar per una transició energètica justa i democràtica, que no només redueixi la nostra petjada climàtica sinó que també respecti els espais naturals i agrícoles, promogui models econòmics descentralitzats i no monopolistes, i garanteixi la participació comunitària en la presa de decisions. Les preocupacions expressades per moviments ecologistes, agraris i territorials són legítimes i compatibles amb la necessitat d'una acció climàtica decidida. El desplegament de les renovables al territori, fet amb criteris de participació, equitat i justícia, pot aportar valors positius. Una bona planificació del retorn, poden ser instruments d'ajuda davant dels problemes de despoblament, masculinització i envelliment poblacional i ser motor de diversificació econòmica, avenços en equipaments socials, fre a les vulnerabilitats energètiques i dinamització industrial i econòmica.

El fre d'ERC i Junts a l'aprovació del Decret 12/2025 per avançar en energies renovables, emmagatzematge i bateries a Catalunya

Ahir s'havia de debatre el decret al Ple que volia agilitzar els tràmits per tirar endavant el Decret 12/2025 per avançar en energies renovables, emmagatzematge i bateries a Catalunya, però a última hora, l'executiu de Salvador Illa el va retirar de l'ordre de l'endemà ja que va comprovar que no tenia els suports necessaris.

Troben inexplicable l'actitud d'ERC i Junts en un context d'emergència climàtica en el que **Catalunya es troba a la cua del desplegament d'energies renovables a tota Espanya**: encara ens trobem molt lluny del 50% al qual hem d'arribar l'any 2030; l'any passat només un 19% de l'energia generada a Catalunya era d'origen renovable.

La necessitat de regular l'emmagatzematge per avançar en renovables

L'emmagatzematge és una necessitat per a poder maximitzar l'ús de les renovables i per fer el sistema robust i resilient.

La manca de regulació de l'emmagatzematge en el conjunt de la legislació catalana (Llei d'Urbanisme, Decret de Renovables...) està provocant un allau de peticions en diversos tipus de sòls (urbans, urbanitzables i no urbanitzables...). Hi ha bons projectes que costen d'avançar per la gran dificultat per part dels Ajuntaments que han de donar les llicències per la manca de regulació i, d'altra banda hi ha processos especulatius promovent projectes en sòls no adequats davant la manca de regulació.

El Decret incorpora l'emmagatzematge a la llei d'urbanisme i altres i estableix un mecanisme raonable que permet impulsar l'emmagatzematge amb condicions ambientals raonables. Com a mínim aquesta regulació, a part d'altres presents al Decret que ajuden a l'impuls de les renovables, és del tot imprescindible per evitar un procés especulatiu en relació a l'emmagatzematge. Si el Decret decau, tots els especuladors ja saben per on anirà la regulació proposada i, com ha passat quan s'estableixen moratòries de noves regulacions, és camp abonat perquè arribi un allau de projectes que no compleixin els requisits mínims i aprofitin l'escletxa de l'absència de regulació sobre l'emmagatzematge. **El desenvolupament de les renovables a Catalunya no pot ser una excusa per l'especulació, sinó que ha de ser una oportunitat per dinamitzar i reindustrialitzar el territori, per enfortir un sector públic energètic català i per avançar en la transició ecològica justa.**

Les demandes dels Comuns: desenvolupar les renovables amb participació i equitat territorial

Els Comuns hem acordat amb el Govern un conjunt de millores concretes que donen resposta a les preocupacions legítimes de les entitats ecologistes, del sector agrari, dels municipis i dels moviments socials. Aquestes mesures es basen en l'indispensable i urgent desenvolupament de les renovables a Catalunya alhora que minimitzen el risc d'expropiacions injustes, protegeixen els sòls agrícoles i els espais naturals, reforcen la planificació territorial, milloren la seguretat de les instal·lacions i fan possible una participació ciutadana real, inclusiva i amb veu pròpia. A més, les mesures incloses a la negociació per a convalidar el Decret pels Comuns asseguren que la transició energètica compti amb un sector públic fort i que els seus beneficis reverteixin en el conjunt de la societat i dels municipis, en lloc de quedar en mans d'uns pocs.

Les millores pactades són les següents:

Aclarir l'Interès Públic Superior (IPS)

L'IPS no pot ser una carta blanca per expropiar injustament ni un xec en blanc per trepitjar drets locals i agrícoles. Gràcies a la pressió dels Comuns, hem deixat clar que l'IPS de les renovables **no elimina impostos locals, no permet expropiacions injustes i no anul·la la protecció del sòl agrícola**. Això és justícia territorial i fiscalitat justa. Els drets de la pagesia i dels municipis han de ser compatibles amb l'avenç de la transició energètica.

Definir sòls antropitzats i la regulació de les pèrgoles solars

No té cap sentit continuar malmetent espais naturals quan tenim quilòmetres d'asfalt i zones degradades. Hem prioritzat que les renovables s'instal·lin a **sòls ja impactats**, com carreteres o abocadors, i que es despleguin **pèrgoles solars a pàrquings i espais públics** amb carregadors elèctrics. Així cuidem el territori i avancem cap a una mobilitat neta.

Compatibilitzar els terrenys de regadius promoguts per l'administració i els terrenys per instal·lacions solars

La prioritat de l'aigua i de l'agricultura no es toca. Volem garantir així que els **regadius públics segueixin sent agrícoles** i que només de manera justificada es pugui fer servir un petit espai per plaques solars, sempre compensant la pagesia. Defensem una pagesia viva i un model energètic just.

Ampliar els terminis d'al·legacions en municipis petits

La democràcia no pot ser un privilegi només dels grans municipis. Els pobles petits necessiten més temps per defensar-se i fer valer la seva veu. Proponem ampliar els terminis d'al·legacions perquè cap territori quedi enrere i **la transició sigui també un procés democràtic i inclusiu**.

Millorar el mecanisme de participació local

La transició energètica ha de ser participativa. Establim dos nivells de participació: d'escolta i d'inversió, permetent que la ciutadania i les comunitats locals s'hi impliquin directament. Democràcia econòmica i cohesió comunitària són els nostres pilars.

Simplificar la tramitació de l'emmagatzematge híbridat

Per fer la xarxa més eficient i estalviar energia renovable, calen bateries. Però no cal duplicar tràmits burocràtics. Si una planta ja té aval ambiental, la instal·lació de bateries no haurà de tornar a començar de zero. Així guanyem temps sense perdre garanties ambientals.

Detallar la normativa de les repotenciacions d'instal·lacions

Abans d'ocupar més sòl, millorem el que ja tenim. Proponem facilitar la **modernització de les instal·lacions existents**, reduint tràmits si l'increment de potència no és excessiu. Eficiència, estalvi de sòl i menys impacte ambiental.

Afavorir l'energia eòlica d'autoconsum

Democratitzar l'energia és donar poder a la gent. Ara serà més fàcil instal·lar petits aerogeneradors per autoconsum, amb distàncies segures. Això **redueix la dependència de grans empreses i fomenta la sobirania energètica**.

Controlar les bateries des de la perspectiva de la normativa de prevenció d'incendis i la seva gestió final

No volem noves bombes ambientals en forma de bateries mal gestionades. Amb controls més exigents contra incendis i garanties pel seu desmantellament responsable, assegurem que les bateries siguin segures per a tothom i sostenibles de principi a fi.

Garantir la participació municipal efectiva en el cas de la tramitació de línies de 220 kV

Els municipis no poden ser simples espectadors. Ara tindran veu des del primer moment en la tramitació de línies d'alta tensió i rebran les compensacions adequades. Defensem l'equitat territorial i els drets locals.

Agilització de tràmits interns sense reduir la participació.

La Generalitat ha de ser més eficient administrativament però sense retallar la participació ni les garanties ambientals. **Agilitat i qualitat democràtica poden anar de la mà si hi ha voluntat política.**

Evitar l'especulació amb el traspàs dels permisos dels projectes renovables.

La transició no pot ser un negoci. Ara qualsevol traspàs de permisos serà autoritzat pel Govern i L'Energètica tindrà dret a intervenir-hi. Volem evitar que els projectes quedin bloquejats per especuladors i reforcem el paper públic.

Fer permanents les Oficines de Transició Energètica (OCTEs)

Les OCTEs seran permanents i presents a tot el territori. Això garanteix que **cap municipi ni comunitat energètica quedi sense suport tècnic i administratiu**. La transició ha de ser equitativa entre món urbà i rural.

Suport normatiu a comunitats energètiques

Les comunitats energètiques són un motor de democràcia econòmica. Amb un marc normatiu favorable i assessorament a través de les OCTEs, volem fer possible una energia local, col·lectiva i sota control ciutadà.

Compromís de publicació del PLATER abans de final de 2025 i donar veu als municipis en la seva zonificació

No podem continuar improvisant. Abans de finals de 2025 el Govern ha de publicar el **Pla Territorial de les Energies Renovables de Catalunya (PLATER)** i donar veu veu als municipis per adaptar-lo. Això ens dona seguretat jurídica, protegeix la biodiversitat i garanteix que la transició sigui ordenada i justa.

Compromís de reforçar L'Energètica

No volem una transició dominada per oligopolis. Amb més recursos, dret preferent sobre xarxes i capacitat per participar en projectes estratègics, proposem reforçar **l'Energètica com a peça clau per garantir que la transició energètica sigui pública, democràtica i socialment justa.**